

[Victor Larsen.]

grund, at man skader demokratiets anseelse. Det fastholder jeg.

Første næstformand (Arnth Jensen): Det ærede medlem hr. Hans Pinstrup har ordet for en kort bemærkning.

Hans Pinstrup: Den højtærede landbrugsminister besvarede mit spørgsmål om, hvorvidt han troede, at jordlovsudvalget var i stand til at administrere og overtage eller i hvert fald gøre anvendelse af de 5 000 landbrugsejendomme, som det årlig kunne få i henhold til udstykningsloven. Ministeren besvarede spørgsmålet med at sige, at det skulle jeg virkelig have tænkt på sidste år, og deri ligger, at det troede han ikke selv var gør ligt. Det er muligt, at den højtærede minister har ret, og der er ingen tvivl om, at udstykningsloven indeholder alt det, der overhovedet er brug for, og som jordlovsudvalget magter, men det giver sandelig ingen god baggrund for, at man nu foreslår en udvidelse ud over det, man ikke tror at jordlovsudvalget i forvejen magter. Det er jo kendsgerningen i denne sag. Det er denne udvidelse, vi ikke finder anledning til, fordi udstykningsloven omfatter samtlige danske landbrug, både små og store. Og når ministeren nu siger, at der er ingen, der er nødt til at tvangsafstå sin jord, så er det ikke rigtigt. Der er den store forskel, at ved udstykningsloven er den enkelte landbruger frit stillet, han kan sælge, og han kan prøve, hvad pris han kan få. Ved denne lov om landbrugsejendomme fastlægger man tvangsaflevering af indtil 20 pct. til priser, som man enes med statens jordlovsudvalg om, og som godkendes af landbrugsministeriet. Det er den store principielle forskel, og dette forhold vil indtræde, så snart der foreligger et arveforhold el. lign. Så kan man kalde det, hvad man vil; ansete jurister har sagt, at tvangsafståelse til statsfastsatte priser er og bliver ekspropriation.

Første næstformand (Arnth Jensen): Det ærede medlem hr. Tesdorpf har ordet for en kort bemærkning.

Tesdorpf: Når den højtærede landbrugsminister talte om mit syn på de indeklemte husmænd, vil jeg gerne minde om, at det, jeg sagde, var, at for mig at se var de indeklemte husmænd et problem, som kunne løses og burde løses, og de bemærkninger, jeg i al almindelighed har gjort, gælder spørgsmålet om udstykning, om fornyet stor udstykning. Derfor vil jeg gerne slå fast,

at jeg netop talte om, at et bedre forlig havde kunnet opnås, hvis man havde villet nøjes med at tale om de indeklemte husmænd.

Ministeren må have misforstået det, jeg sagde om dispositionsretten. Når jeg talte om dispositionsretten, var det retten til at kunne disponere og planlægge, og i landbruget skal man helst lægge planer på længere sigt. Men ministeren må forstå, at hvis man på de store ejendomme bliver ved at have den følelse, at det aldrig får ende, at der altid bliver tale om fornyede trusler og fornyet udsigt til, at jorden skal forsvinde fra disse ejendomme — efter dette forslag kommer der jo en kommission, og man kan egentlig ikke se nogen afslutning —, så kunne det måske blive rigtigt, hvad der stod, jeg tror i en leder i „Østsjællands Folkeblad“ for nogen tid siden, at vi skal også passe på ikke at have så travlt med at fordele jorden, at vi simpelthen ikke får tid til at drive jorden.

Landbrugsministeren (Bording): Det ærede medlem hr. Victor Larsen kom med en udtalelse, som jeg er nødt til at svare på. Det ærede medlem sagde, at vi måtte øve ret, når vi var med i lovgivningsarbejdet. Ja, det tror jeg alle vi andre også mener at gøre med den lovgivning, vi ønsker gennemført, og jeg vil gerne spørge det ærede medlem: mener han virkelig, at samtlige hans partifæller i landstinget her er gået ind for en lovgivning, som ikke øver ret? Det ærede medlem siger, at når man her er ude på noget sådant, er man så langt ude på gyngende grund, at det er tvivlsomt, om denne lovgivning er grundlovsmæssig. Men der er ikke een af det ærede medlems partifæller i landstinget, der har den opfattelse. Jeg synes, at når et så stort flertal indenfor de forskellige grupper er enige om, at denne lovgivning er grundlovsmæssig, er det helt ved siden af, når det ærede medlem kommer med sådanne udtalelser.

Det ærede medlem hr. Hans Pinstrup sagde, at ved den lov, vi gennemførte i fjor, fastsatte vi, at ingen ejendom kan afhændes, uden at staten har forkøbsret. Ja, men der var den store mangel ved loven i fjor, at samtlige arveoverdragelser var undtaget, og derfor kunne man måske nok — det tror jeg — få jord nok til oprettelse af nye brug, men aldrig få tillægsjord fra alle de ejendomme, som blev overdraget ved arv. Det er derfor, jeg tillægger bestemmelsen i det foreliggende lovforslag så overordentlig stor betydning, thi det er for mig i virkeligheden i dag af større betydning at få løst tillægs-